

Електронен бюлетин
Регионален исторически
музей – София

Бр. 04/2021

E-BULLETIN
REGIONAL HISTORY
MUSEUM – SOFIA

Vol. 04/2021

© Издателство на Регионален исторически музей – София

© Publishing of Regional History Museum – Sofia

София
2021

*“Е-бюлетин” е периодично научно
електронно издание на Регионален
исторически музей – София*

*“E-Bulletin” is a periodical scientific
electronic edition of Regional History
Museum – Sofia*

Съставители

*д-р Александър Станев (РИМ–София)
Цветозар Йотов (РИМ–София)*

Senior editors

*Alexander Stanev, PhD (RHM–Sofia)
Tzvetozar Yotov (RHM–Sofia)*

Редакционна колегия

*доц. д-р Венета Ханджийска-Янкулова
(РИМ–София)
гл. ас. д-р Илиана Борисова-Кацарова
(СУ „Св. Климент Охридски“)
д-р Марио Филипов (РИМ–София)
Елена Николова (РИМ–София)*

Editorial board

*Veneta Handzhiyska-Yankulova,
Assoc. Prof., PhD (RHM–Sofia)
Iliana Borisova-Katsarova, Chief Assist.
Prof., PhD (SU “St. Kliment Ohridski”)
PhD Mario Filipov (RHM–Sofia)
Elena Nikolova (RHM–Sofia)*

Техническо оформление

д-р Александър Станев

Layout

Alexander Stanev, PhD

*Регионален исторически музей –
София*

*Regional History Museum –
Sofia*

ISSN 2603-4247

**София
2021**

ЕЛЕКТРОНЕН БЮЛЕТИН E-BULLETIN

Регионален
исторически
музей – София
Regional History
Museum – Sofia

<http://www.sofiahistoremuseum.bg/bg/>

<http://e-bulletin.sofiahistoremuseum.bg/bg/>

Бр. 04/2021

ISSN 2603-4247

Vol. 04/2021

Съдържание Content

Археология Archaeology

КЪСНОХАЛКОЛИТНА КЕРАМИКА ОТ ГЕРМАНСКОТО КАЛЕ, С. ГЕРМАН, СОФИЙСКО

Маргарита Попова

*LATE CHALCOLITHIC POTTERY FROM GERMANSKO KALE, VIL-
LAGE OF GERMAN, SOFIA CITY REGION*

Margarita Popova

..... 3–11

БРОНЗОВИ КРАЧЕТА С ФОРМА НА ПЕЛТА ОТ СЕРДИКА

Марио Иванов

COOPER ALLOY PELTATE FEET FROM SERDICA

Mario Ivanov

..... 13–18

КЪСНОАНТИЧЕН ЗИДАН ГРОБ ОТ ЗАПАДНИЯ НЕКРОПОЛ НА СЕРДИКА

Юниан Мешеков, Илиана Борисова-Кацарова, Надежда Атанасова,
Владимир Цветков

LATE ANTIQUITY MASON TOMB FROM THE WESTERN NECROPOLIS OF SERDICA

Yunian Meshekov, Iliana Borisova-Katsarova, Nadezhda Atanassova, Vladimir Tzvetkov

..... 19–46

СИСТЕМНИ ТЕРЕННИ АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИЗДИРВАНИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА ПРЕЗ 2020 Г. (ГЕРМАН И ЛОЗЕН)

Александър Станев, Методи Златков

ARCHAEOLOGICAL FIELD SURVEYS IN THE AREA OF SOFIA MUNICIPALITY 2020 (GERMAN AND LOZEN)

Alexander Stanev, Metodi Zlatkov

..... 47–77

История

History

СЪЮЗЪТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ ПО ВРЕМЕ НА „НАРОДНО-ДЕМОКРАТИЧНАТА ВЛАСТ“ 1944–1950 Г.

Теодора Мешекова

THE UNION OF BULGARIAN ARTISTS DURING THE “PEOPLE’S DEMOCRATIC” GOVERNMENT 1944–1950

Theodora Mesheкова

..... 81–93

Музеология

Museology

ВРЕМЕННА ИЗЛОЖБА НА РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – СОФИЯ „ПРИЛОЖНО ЗЛАТАРСКО ИЗКУСТВО“ (3 ЮНИ – 26 СЕПТЕМВРИ 2021 Г.)

Кателина Салтирова-Павлова

TEMPORARY EXHIBITION OF THE REGIONAL HISTORY MUSEUM – SOFIA “APPLIED GOLDSMITH’S ART” (JUNE 3RD – SEPTEMBER 26TH, 2021)

Katelina Saltirova-Pavlova

..... 97–110

**ВРЕМЕННА ИЗЛОЖБА НА РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ –
СОФИЯ „ГЕОРГИ СТ. РАКОВСКИ И СОФИЙСКИТЕ ВЪЗРОЖДЕНЦИ“ (13
АПРИЛ – 31 МАЙ 2021 Г.)**

Десислава Първанова

**TEMPORARY EXHIBITION OF THE REGIONAL HISTORICAL MUSEUM –
SOFIA “GEORGI ST. RAKOVSKI AND SOFIA REVIVALISTS” (APRIL 13TH – MAY
31ST, 2021)**

Desislava Parvanova

..... 111–117

СПОМЕНИ ОТ СОФИЯ

Марияна Маринова

MEMOIRS FROM SOFIA

Mariana Marinova

..... 119–127

**МЯСТОТО НА СЪВРЕМЕНОТО ИЗКУСТВО В РЕГИОНАЛЕН
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – СОФИЯ. ВРЕМЕННИ ЕКСПОЗИЦИИ НА
СЪВРЕМЕННИ БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИЦИ ПРЕЗ 2021 Г.**

Христина Грозданова

**THE PLACE OF CONTEMPORARY ART IN THE REGIONAL HISTORY MUSEUM
– SOFIA TEMPORARY EXHIBITIONS OF CONTEMPORARY BULGARIAN
ARTISTS IN 2021**

Hristina Grozdanova

..... 129–149

Културно-историческо наследство Cultural Heritage

**БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ВО ОБЛАСТТА НА НЕДВИЖИМОТО
КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО С АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ПРОФИЛ (1878–1944 Г.).
ИСТОРИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД**

Даниел Иванов

**BULGARIAN LEGISLATION IN THE FIELD OF IMMOVABLE CULTURAL
HERITAGE WITH ARCHAEOLOGICAL PROFILE (1878–1944). HISTORICAL
REVIEW**

Daniel Ivanov

..... 153–163

Музеология
Museology

СПОМЕНИ ОТ СОФИЯ

Марияна Маринова

В предходното издание на Електронния бюлетин на РИМ–София бяха поместени спомените на дъщерята на Йозеф Обербауер, запазени в Научния архив на музея под инв. № 541. Продължаваме поредицата със спомените на Мара Ат. Бояджиева за някогашния булевард „Окръжен“, днес „Константин Величков“. От ранното си детство до 70-те години на XX век, когато са написани спомените, авторката е живяла на тази улица, историята на която се преплита с историята на града.

„Нашата улица

(бул. „Окръжен“, днес „Константин Величков“)

Беше 1910 г., ранна пролет, свежест и красота навсякъде, но мен ме беше приковала треска в леглото и не можех да играя като другите деца, чиито гласове долитаха до мен, а това повече ме мъчеше и потискаше. Лекарите установиха малария и посъветваха баща ми да се преместим в западната част на града. Треската продължаваше, напуснах училище, отслабнах, нищо май не помогна, даже и големите дози хинин. Един ден баща ми ни каза, че е купил място в „Коньовица“ и ще си направим къща там. Същата година през ноември се събраха приятели на баща ми и с доброволен труд изградиха за 24 часа стая и антре. Прекарахме багажа, а ние с мама и двете по-малки деца се возихме с трамваи до новия квартал. Нашата улица – тогава „Окръжен булевард“, а сега „Константин Величков“ – ми се видя просторна, светла поради ниските постройчици, сгушени от двете страни. Нямахме още тротоари, паваж и никаква зеленина, само по средата на улицата течеше широка вада с дървени мостчета на пресечките, много бистра и топличка вода, която зиме не замръзваше, а се забелязваше пара над нея. Само в най-силните студове замръзваше и си правехме големи хубави пързалки.

Макар мазилката на къщичката ни да беше още мокра (пръстите ни оставяха отпечатъци в нея), не ме втресе нито веднъж в новата ни къщурка. Заобичах къщичката ни и всичко около нея. Съседни ни бяха повечето цигани от малцинството, които ни посрещнаха много добре и заживяхме отлично. Цял ден играех с децата им, ходехме до близката река, където татко ми ловеше риба с мрежа, а ние децата играехме, връзвахме си люлки около четирите мелници и беряхме хубави пролетни цветя, а през лятото всички семейства прекарвахме там почивката си с ядене, грамофонни песни, игри и веселие. Срещу Гергьовден беряхме върбови клонки и хвърляхме венци в реката за здраве.

Тогава на нашата улица и западно от нея, там гдето е сега църквата „Петър и Павел“, беше ливада с голяма буйна трева. Рано пролет цъфтяха кукуряк, кокичета, минзухар, виолетки, иглики и много други пролетни цветя, а през лятото в буйната трева, която стигаше до раменете ми, цъфтяха големи маргарити, метличина и алени макове. Те се поглеждаха през тревата и, поклащани от вятъра, сякаш тихо си приказваха нещо.

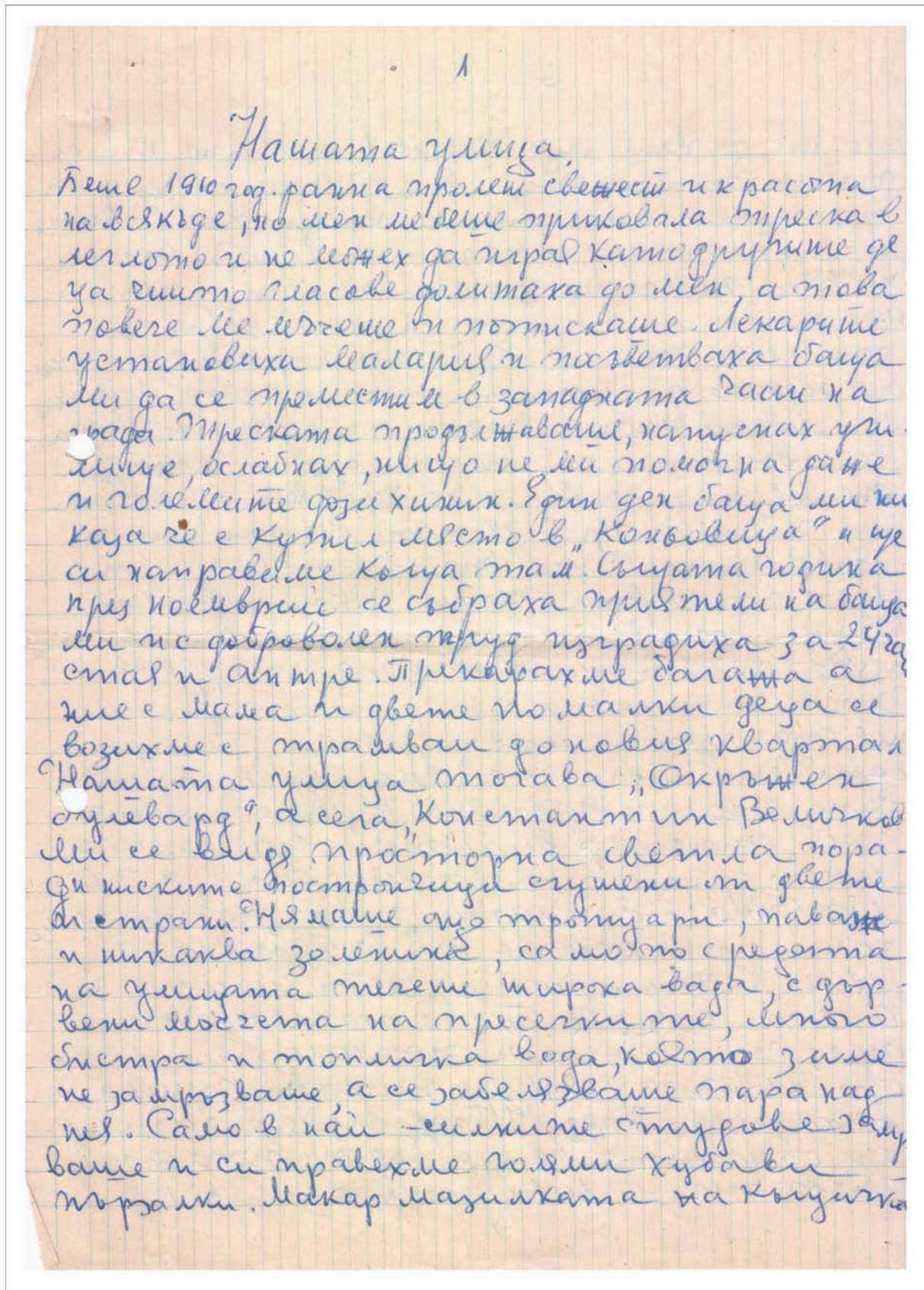
През 1911 г. излезе заповед от общината, че ще бъдат посадени дръвчета в ливадата, а за да не изсъхнат, всяко семейство от нас може да разкопае по стотина квадратни метра земя и си посади зеленчук, като ще окопаваме и поливаме и дръвчетата. Моят дядо, тогава на 90 години, дошъл от село при нас, се зарадва много. Нарамни веднага дикел (копач с два рога) за разкопаване на целина, а ние, децата, след него с малки мотички, тесли и лопатки да разбиваме буците пръст. Загинаха чудните полски цветя, но пък зеленчуците тая година бяха изобилно много и махленците ни и ние бяхме много доволни.

Задружно като едно семейство живеехме всички: моят баща беше нотариус, от съседите ни Тошо Илиев беше хамалин, Никола Георгиев беше дърворезач, дядо Никола беше кръчмар, Илия Будинов беше финансов инспектор, Богдан Богданов беше в общината, Шойлеков беше мандраджия, Котурджиев беше бакалин, дядо Иван Албанеца, Ефрем Ефремов беше книжар, както и много, много други българи и цигани. Вечер, когато слънцето залязваше, при нас мъжете се събираха и си приказваха, а ние, децата играехме на различни игри, весели и безгрижни.

Почна да се говори за война, която избухна в 1912 г. Всичко помръкна. Бащите ни заминаха, майките наведоха глави угрижени и притиснати от немотията, а ние децата оголяхме, обосяхме, ядахме по два пъти дневно лошия на парчета гуваждак¹ от фурните хляб, прекъсвахме учението си поради заети училища за войници, а после за болници и складове, а и по липса на отопление. Почнаха големи студове. Късно нощем смели хора с брадви сечаха хубавите, отгледани с толкова труд дървета, но бяха огрени много болни и изтощени деца и стари хора от махалата. Нерадостна беше вече нашата улица, лете пуста, а зиме постлана с чист бял сняг, само в краищата с тесни пътечки. Изкарахме войната, но мизерията продължи и след това, а хората се бяха вече променили – угрижени, болни, сакати само се поглеждаха плахо, а всеки от нас таеше дълбоко мъката си.

През лятото на 1914 г. почнаха да копаят по улицата и преките за канализа-

¹ Вероятно това е диалектна дума за клисав – долнокачествен хляб.

Обр. 1. Спомени на Мара Ат. Бояджиева, Научен архив на РИМ – София (фрагмент)

ция. Беше 27 август 1914 г., когато по нашия булевард, тогава „Окръжен“, изкопът беше стигнал дълбочина 3 метра. Между пресечките „Три уши“ и „Калинков“² към 4:00 ч. следобед работниците се струпаха около нещо голямо и тежко и се мъчеха да го изтеглят горе. С много труд и въжета успяха да измъкнат голямата буца точно гдето сега расте буйна канадска топола, различна от посадените по булеварда явори. Изчоплиха пръстта и се оказа бяла мраморна статуя, висока около 70 см гола жена, а до нея бозае право момченце около 10-годишно. Работниците искаха да продадат статуята, но някакъв предприемач я натовари на кола и откара някъде. Пак по това време на съседната улица между нашия булевард и пряката „Адалберт Антонов“³ извадиха големи каменни корита от някогашни бани и се откриха стени 50–60 см дебели, зидани с хоросан и плоски тухли. Тая стена върви под къщите ни и излиза при мястото на извадената статуя. През 1932 г., когато строих моята къща, в изкопа на мазето ми, дълбоко 2,80 м, се показа тая стена и там работниците намериха металическа кутия, която предадох на музея. При изкопи за кабели непрекъснато по нашата улица изваждат парчета от римски тухли, а вадата, която беше пълна с вода по нашата улица пресъхна. Построиха храма „Петър и Павел“⁴, направиха хубав парк от оцелелите някогашни дървета, а между наветата на бул. „Константин Величков“ и „Перчемлиев“⁵ на югозападния ъгъл бликаше същата вода, но в малко количество и децата се миеха и играеха там. По-късно при поставяне сонда в двора на църквата избликна висок фонтан от нашата вода, която каптираха там, и построиха осем хубави чучура, бликащи денонощно топличка 18 градуса вода, чиста, отлагаща сяра вода. Много хора от различни краища на града денонощно идват с дамаджани и други съдове и носят вода по домовете си.

Нашата улица е свидетел и на престрелката, която води до залавянето и убийството на Боримечков.⁶ Бях се върнала от дежурство в телеграфа, когато чух гърмежи по улицата. Горският стражар с пушка гърмеше откъм нас към градинката на църквата, но на пресечката на „К. Величков“ и „Перчемлиев“ падна убит от точната стрелба на Боримечков. С файтон беше тръгнал нататък да стреля и един агент на полицията тогава, но на същото място бяха убити с файтонджията. Там бяха убити и други хора, които се осмеляваха да стрелят срещу парка. Всички се чудехме на точната стрелба, а човек не се виждаше. В нашата дървена барака до оградата ни на улицата се беше укрил ген. Лазаров и от там даде нареждане да дойде отделение войска и загради пътя откъм реката. Така беше убит Боримечков, а тялото и главата му лежаха на земята още окичени с клони от околните храсти.

Така минаха повече от 50 години, а нашата улица е вече голям булевард от международно значение с хубаво осветление и горд със своята история. Големи десет етажни сгради отвисоко поглеждат останалите малки къщурки, доживяващи последните си години – не е далеч денят, когато и ние, старите махленци, останали вече малцина,

² Ул. „Д-р Калинков“.

³ Днес ул. „Три уши“ в кв. „Красна поляна“ – от ул. „Гюешево“ до ул. „Троян“.

⁴ Днес ул. „Три уши“ в кв. „Красна поляна“ – от ул. „Гюешево“ до ул. „Троян“.

⁵ Днес ул. „Д-р Калинков“.

⁶ Александър Боримечков (1883–1925 г.) – участник в Илинденското въстание, член на военното ръководство на БКП.

ще влезем в нови светли апартаменти и ще си спомняме с тъга и умиление за някогашната наша улица.

Това са моите спомени. Родена съм на 28.VII.1900 г., а живея на бул. „Константин Величков“ № 133 от 8.XI.1910 г.

Мара Ат. Бояджиева, тел. 22 13 93, гр. София“

* * *

В този брой помествам и своите лични спомени за квартал „Банишора“, в който съм родена и отраснала до 10-годишната си възраст и с който е свързана историята на моето семейство. Днес всичко е коренно преобразено и само някоя случайно оцеляла къща с градинка напомня за някогашния облик на квартала и жителите му.

Макар и през призмата на времето и поради субективността си, свързана с лични преживявания, мемоарната литература за места, личности и хора ни дава това, което историческите документи не могат да разкрият – ароматът на отминали епохи.

Надявам се следващите редове да ви върнат назад във времето, когато София все още не беше достигнала 1 милион жители, домовете не се заключваха, а съседите се познаваха помежду си от поколения наред:

„Моего детство премина в софийския квартал „Банишора“ в края на 50-те и началото на 60-те години на миналия век. Живеехме в къщата на дядо ми на малка стръмна уличка, следваща естествения релеф на терена между улиците „Козлодуй“ и „Враня“, предпоследна в западна посока. Къщата беше строена и достроявана с лятна кухня и бараки, на покрива на които баба ми сушеше леблебията за кафето. Намираше се в дъното на голям двор с чешма, дюлови дръвчета и асма, под която имаше маса за хранене през лятото. На север дворът беше ограден с висок повече от два и половина метра зид, издигнат от дядо ми, за да изолира семейството си от проклетата съседка в горния двор. В къщи говореха, че са предпочели спокойствието пред удобството – този зид му е струвал колкото къщата.

По мое време съседката отдавна я нямаше, но дуварът стоеше. До портата на двора от едната страна имаше голям стар орех, а от другата вишнево дръвче. Срещу него до голям розов камък имаше гюлов храст с незабравим аромат. Всъщност трендафилите бяха като задължителна украса по оградите и нежният им миризм се смесваше с този на липите и придаваха неповторимо очарование на ранните летни вечери. Зад чешмата в двора се бяха развъдили момини сълзи, а около крушата туфа от виолетки. Божурите бяха оградени с извити лозови пръчки, за да не ги кълват кокошките (във всеки двор имаше курник).

Обр. 2. Снимка на къща на ул. Враня в кв. Банишора от началото на ХХ век, Научен архив на РИМ – София

празното място на Араф – бившият собственик на имота. Момчетата играеха на челик и топчета, правеха капани за връбчета, които после пускаха да отлетят, караха колела. Обикновено колело имаха само един или двама, които ги даваха на останалите деца „за по едно кръгче“.

Любими бяха зимните парзалки – нали улицата беше стръмна. Тук идваха деца от цялата махала, а също и братовчеди от други квартали да се пързаят през зимната ваканция. Зимите бяха по-студени и с много сняг. Спускахме се с шейните си, а някои от по-големите имаха даже и ски. Много популярни бяха „кормилачките“ – домашно направени дълги шейни, на които се качвахме един зад друг по 4, 5, 6 души и се спускахме по склона. Развиваше се доста висока скорост и често кормилачката се обръщаше и ние изпадахме на снега. Пързяхме се докато ни премръзнат и ръцете, и краката. След такова пързаяне питките със сирене на баба и чайт, подсладен с пелите от дюли бяха особено вкусни.

Като става на дума за зимата, неизменна част от нея бе софийската мъгла. Тя беше гъста, плътна, както казваше баща ми: „С нож да я режеш“. Тогава всички се отопляваха с печки на въглища и това явно бе с определящо значение за непрогледността ѝ. Като тръгвах за училище, не се виждаше на повече от 2 метра разстояние. Хора и дървета изплуваха в сумрака като нереални, като привидения. Оттогава не съм виждала такава гъста мъгла, а мъглите в наши дни, дори и при превишените норми за замърсеност на въздуха, в сравнение с някогашните, ми се струват направо тяхно подобие.

Улиците бяха тихи и спокойни, рядко по тях минаваха камиони и още по-рядко коли. По-често се чуваше тропотът от копитата на конете, които теглеха каруци.

Ние, децата, по цял ден играехме на улицата без да се притесняват родителите ни, че ще ни сгази кола. Любимите ни игри бяха народна топка, стражари и апаши и криеница. Имахме и една игра, която днес е невъзможно да се играе – „на връбчета“. Двама играчи заставаха на срещуположните тротоари на улицата и с топка се опитваха да уцелят връба на бордюра – да направят „връбче“. Момчетата играехме още на дама, скачахме на въже или се люлеехме на люлките в

Спомням си, като навираха нашата улица – върху основа от пясък опъваха канпа между колчета и с математическа точност майсторите навъори набиваха наветата на дъги, с лек наклон към бордюрите на тротоара за оттичане на водата. И днес има останки от този паваж на почти изчезналата между два нови блока улица. По същото време засадиха и декоративни дръвчета по тротоарите.

Съседите много общуваха помежду си. Никой не заключваше дома си, но пък и никой не крадеше. Говореше се, че бай Жан на млади години упражнявал занаята на апаш, но никога не крадял от съседите си. Беше побелял възрастен човек, когото понякога виждахме зад мръсния прозорец с почти винаги спуснато перде на стаята му. От него изпитвахме необясним страх.

Нямаше хипермаркети и вериги магазини. Дори не казваха, че отиват до бакалницата, а че отиват до Драго или Тошо – продавачите в двата магазина; плодове и зеленчуци имаше при бай Миле, а месо и колбаси – при Пешо. Във фурната се продаваше само типов хляб, за който се редяхме на опашка в очакване да го извадят от пеицта. Киселото мляко се насипваше от големи легени в съд, който всеки си носеше. Стоеше на големи парчета, така както е сипано, без да се разлива – беше гъсто и с каймак.

Животът течеше спокойно, на бавни обороти. Макар и по-бедни, хората бяха сърдечни и весели. В единствената ни стая много често се събираха гости, пееха и свиреха на мандолина. Впрочем винаги имаше много хора. В къщата живеехме три семейства – общо 9 души. Всяко семейство имаше стая с отделен вход с антре – нещо като миниатюрен апартамент.

Лятно време в легени топяхме на двора слънчева вода, в която накисвахме листа от ореха, изсипвахме я в голям метален варел и се къпехме в него. Дворът беше така зашумен, че не се виждахме от улицата. Импровизираният спацентър трябваше да ни предпази от рахит и ревматизъм по думите на дядо ми – бивш помощник-аптекаар, преквалифицирал се по принуда в железничар след участието си в три войни.

Срещу нас живееше Пешо Щаера. Той беше специалист автомонтърор и често приемаше закъсали с колата шофьори, които не можеха да отстранят и най-незначителната повреда. Макар и частните коли тогава да бяха малобройни, той винаги имаше клиенти. Ползваше се с авторитета на голям майстор.

Недалеч беше ул. „Опълченска“, а от двете ѝ страни се простираше опълченският квартал. Тук се бяха поселили не само опълченците от Освободителната война, но и от Балканските войни и от Първата световна война. На ъгъла на ул. „Сливен“, в близост до почти изчезналата днес градинка, живееше дядо Кольо Брадата, ветеран опълченец и виден деец на туристическото движение. Ние, децата, обичахме да му гостуваме, защото ни даваше боровинки, набрани от Витоша. Беше благ старец и единственото респектиращо у него беше бялата му брада. Сигурно образът му все още се пази на лента от кинопрегледни, на които съм го виждала като дете. Той беше виден представител на нашия квартал и ние изпитвахме гордост, когато се появеше на екрана в киносалона преди игралния филм.

Редовна гостенка на баба ми беше леля Гена. Тя живееше от другата страна на улицата и идваше да разпраща на баба съдебните си перипетии относно някакъв имот. Докато пиеха кафето си, тя говореше, а баба мълчаливо я слушаше без да взима страна. Да си каже, жената, та да ѝ олекне – това бе философията на баба ми. Синът на леля

Марияна Маринова

Гена дълги години следваше медицина.

В къщата под нас живееше моята приятелка Мая, която изкусно се катереше по дърветата и можеше да набере люляк от върха на храста, качена върху оградата. С нея заедно ходехме на училище, което не беше съвсем близо. Трябваше да пресечем ул. „Опълченска“ и по отдавна премахнат дървен мост да стигнем до училище – днес Национална професионална гимназия по прецизна техника и оптика. Така ние излизахме от пределите на нашата махала и навлизахме в “чужда” територия. През зимата това ни костваше понякога обстрел със снежни топки. Ходехме сами, без придружител и без страх от превозни средства и лоши хора, макар да бяхме 7–8-годишни.

Ако се разходите из днешния квартал „Банишора“ все още може да срещнете някоя оцеляла къщурка с двор с плодни дръвчета и с трендафили по оградата, люляк и цветя. То е само, за да ни напомни за едно вече безвъзвратно отминало време на почти селска идилия, отстъпила пред милионния град.

Марияна Маринова“

S U M M A R Y

MEMOIRS FROM SOFIA

Mariana Marinova

In its first part Memories of Sofia are dedicated to Okruzhen Blvd., later called K. Velichkov", narrated by one of its long-term residents in the period from 1910 to the 70s of the 20th century. The second part refers to the Banishora district in the late 50s - early 60s of the 20th century, when the author moved to the Ilinden residential area, but did not lose touch with her hometown, where her close relatives remain.

Fig. 1. Memoirs of Mara At. Boyadzhieva, RHM–Sofia Scientific Archive (fragment).

Fig. 2. Old Sofia House on Okrazhen Blvd. (now Konstantin Velichkov Blvd.) from the beginning of the 20th c.

Ключови думи: *София, спомени, кв. „Банишора“, бул. „Константин Величков“*

Key words: *Sofia, memoirs, Banishora Quarter, Konstantin Velichkov Blvd.*

Марияна Маринова
Регионален исторически музей – София
Отдел „История, етнография и художествени
ДКЦ“
mariyana.marinova@sofiahistoremuseum.bg

Mariana Marinova
Regional History Museum – Sofia
Department “History, Ethnography & Artistic
movable cultural values”
mariyana.marinova@sofiahistoremuseum.bg